

ЗМІСТ

Для вас, історики майбутні... ..	3
Галілей	4
Канів	24
Ніч... а човен — як срібний птах... ..	43
Річний пісок слідок ноги твоєї.....	44
Вчись у природи творчого спокою	45
Як все живе, течуть піски пустелі	46
Блакитний безум! Море підо мною	47
Прекрасен світ вночі.	48
Стала ніч над горами. Затока.....	49
Перегорни дві-три сторінки в гіді —	50
Вирує море. Кожен дальший вал	51
Морський орел, шугаючи все вище,	52
У кипінь хвиль занурюючи носа,.....	53
Тепер на півночі горять сніги... ..	54
Під вітром згинаючи лінії прості,	55
Дві паралелі, два меридіани —	56
Там, унизу, і море, і сади,	57
Линяють фарби... Нишкнуть голоси.....	58
Стережися неба нічного!	59
Вікно в садок, тож пахощі зела	60
Каменя один приділ — лежати!.....	61
Що серця рано дізнані утіхи!	62
Що не збулось? І от пливуть літа.....	63
По той бік пристрасті народжується.....	64
Що менше слів, то висловитись легше.	65
День відшумів. Померкли в далині.....	66
Вечоріє. Мла стає на морі.....	67
Тут пишний храм стояв колись, а нині.....	68
Мишвою, тліном і сновійним чимось.....	69

Сірі вулиці... Тихі кури.....	70
Минають дні... Минають літа.....	71
Я натомився вічно знати	72
Душе моя! Ти знов стоїш на грані...	73
Даремно шукаю розради	74
Знесилений, німий, бездушний майже	75
Суди мене судом твоїм суворим.	76
В листопаді, місяці тихім,	77
Фрідріху, чим не Орфей ти?	78
Ходить... все ходить... Забувшись. Забутий.....	79
Подолано упертість Ізабелли,.....	80
На широком ведеться світі:	81
Щасливого дня, проминувши атоли,.....	82
Гладкого Панчо (прошу вас, не Панча!)	83
Ах, флейти голос над рікою —	84
Суха й тендітна лінія плеча,	85
Не чуючи, перебирала ти	86
Як він спустів, садок, де я колись	87
Місток замшлий і хисткий,	88
Обутріло. В неяснім сірім світлі	89
Мовчи! Я знаю. За всіма словами —	90
Порожній берег моря... Вал шумкий,	91
Знов за вікном осіння тиха мжичка.....	92
Ваш такий наївний погляд	93
Одноманітно і звичайно	94
Вона зійшла до моря. Хто вона,.....	95
— Вашу карту бито! — Звичним рухом	96
Хмари ці, такі безформні,.....	97

Євген Плузник (біографія) 97

Для вас, історики майбутні...

Для вас, історики майбутні,
Наш біль — рядки холодних слів!
О, золоті делекі будні
Серед родючих вільних нив!

Забудь про вистраждані свята,
Що в них росила землю кров!
Мовчи, мовчи, душе підтята, —
— Агов!

Якийсь дідок нудний напише, —
Війна і робітничий рух...
О, тихше!
— Біль не вщух!

Галілей

*От ликующих, праздно болтающих,
Обагряющих руки в крови
Уведи меня в стан погибающих
За великое дело любви.*
М. Некрасов

Марусі Юрковій присвячую

По безмежних просторах знайома путь
Не втомила землю і досі,
Бо ось знову дощі ідуть,
Осінь.

І коли повз кав'ярні, де теплі огні,
В черевиках іду подертих,
Чогось раптом спокійно-спокійно мені —
Чи то жити, чи вмерти...

Ах, ця осінь!
Це з нею постійно так:
Стисне серце в малий кавалок, —
І ось дні —
Наче сірий тифозний барак,
А за вікнами плями галок.

Гей, спокійні, досвідчені! Всякі!
Ви!
Чиї щелепи мов обценьки!
Я тихенький, тихенький. Тихіш од трави...
Взагалі я дуже тихенький.

Не потрібно, звичайно, такої бридні
Тим, що мають нервову систему хорошу!
Ну, а я, хто обідає раз на три дні,
Інакше не можу!

Може, й справді такий обиватель я,
Що весь біль мій — пальто без вати;
Тільки ж, може, це з того, що я відтіля,
Де закон — не по разу вмирати!

Що я можу про себе сказати ще?
Бути щирим — не всім зуміти! —
Хіба те, що під сірим вечірнім дощем
Десь на розі вити б і вити.

Так, як виє на місяць голодний вовк,
Дужий пращур собаки!
Не замовк,
Не замовк,
Не замовк
Голос споминів всяких!

Крізь минуле і кожна хвилину нову,
Крізь кохання чую і книгу —
Ау-у! —
вовчий вигук.

Так, як виє дикун чорношкірий десь
У байдужі вуха природі...
Ах, я знаю, дикун той сховався увесь
В моїм серці насподі!

Так, як вили колись і мої діди,
Називаючи вий цей співом,
Коли співів чужих сліди
Заливали червоним пивом!

Гей!
Та тільки ж тихенький я...
І мені потихеньку вити
В мертві вуха нудних киян
Під осінній холодний вітер...

І такий я злиденний увесь,
І убого мені, убого...
І Тичина, і Рильський, й Олесь...
І нікого-нікого...

Ну кому розповім я про ранній біль
І про віру мою у біль цей,
Коли мрія загальна — щоб вісім неділь
Та на одному тижні зряду!

Та й не треба нікому ніяких слів:
Міліард дев'яносто чотири промови!
Головне — заробив і з'їв,
І щоб трошки здоровий!

Ну на чорта, встромившись в сівке пальто,
Комірком затуливши шию,
В гущу давніх повій і нових авто
Десь на розі безглуздо вию:

— Нехай буде воля твоя,
Часе мій,
На землі натомленій цій!
Комашинка маленька я
На твоїй байдужій руці...

Ой, упали ж та впали криваві роси
На тихенькі-тихі поля...
Мій народе!
Темний і босий!
Хай святиться твоє ім'я!

Хай розквітнуть нові жита
Пишним цвітом нової слави!
Гей, ти, муко моя свята,
Часе кривавий!

Убієнним синам твоїм і всім тим,
Що будуть забиті,
Щоб повстати в безсмертнім міті,
Всім
Ім —
Осанна!

Й раптом тиша мені незнана
Кривить сміхом покірний рот, —
Ах, і в серці гаряча рана —
Остогидлий всім анекдот!

Тоді бачу — в проваллях камінних
Чудернацький дикий танець!
І нікому ніхто не винен,
І давно вже з нас кожний — мрець!

Танці... злидні... карати... парфуми...
Гаманці...
Гаманці...
Гаманці...
Як до речі вигукують думи
Десь на розі старці!

Пруть до церкви, на смерть, в ресторани...
Жруть, торгують собою, плюють
В непромиті, неславлені рани, —
Живуть!

Гей, ти, вулице!
Потного м'яса
Безбережна, безкрая ріка!
Й над усім — два словечки з Тараса
І обмитий дощами плакат!

Ну кому це потрібно сьогодні?
Дурень той, хто ще й досі поет!
Вчора — модні частушки народні,
А сьогодні — уривки з старих оперет!

Ет!
Нічні пригоди різні
Напрочуд дивовижні!
О часе!
Часе мій!
Хоч ти почервоній!

Ах!
В яких таких словах,
В рядках, скажіть, яких
На розі днів моїх
Від болю закричу?
Мовчу.

І, як і всі, лечу
З землею в далечінь...
О серце, відпочинь! —
Закон.

Ти не одне — мільйон!
І не мільйон — світи
Палають до мети
Вогнем!

А щоб за сірим даєм
Десь обрйй не загиб,
Попросимо підем —
Чи не допомогли б...
Ното sapiens я...

Хлип... хлип...
Дайте мені на хліб!
Кормителі!
Хай царствують ваші родителі
Вічно,
А я денно і нічно
За них
хлип... хлип...
Дайте мені на хліб...
Не минайте!

Темний я з болю — не бачу.
Радість останню трачу.
Чуєте: плачу —
Хлип...
Хлип...
Дайте мені на хліб
На шматочок...

Матінки, мене пожалійте,
Батечки, мене научіте,
Як його в світі жити
Мені...

О, ні!
Не копійки брудні!
Дайте шматочок щирости!
О, коли б серцем вирости
До безмежної,
як біль, тишини!

Але мовчки проходять вони,
Кожний кожному завше далекий...
І вже вечір вогкий догнів,
І не сплять лиш аптеки...

Та ще серця самотній стук...
І лягає мокрий туман
На безлюдний майдан,
На брук...

Звук
Кожного
Кроку
Мертвий такий,
Так наче збоку
Минулі віки —
Вулиць провалля чорне...

Знову самотність знайома горне
До себе мою утому...
Що ж, додому —
Забудеться!

